

28.10.2014 PEK

Arkiv: 2012/12559

Saksansvarlig: Ida Munkeby

Saksbehandler: Per E. Kjøøl

NOTAT

Til: Styret

Fra: Rektor

Om: Endring av betegnelser på grunnenheter ved NTNU Vitenskapsmuseet

Tilråding:

Styret vedtar at

1. Seksjonene for arkeologi og kulturhistorie og naturhistorie ved NTNU Vitenskapsmuseet beholder sin betegnelse. Seksjonene betegnes som «Department» i engelsk oversettelse.
2. Styret anbefaler overfor Kunnskapsdepartementet at Seksjon for arkeometri endrer betegnelse til Nasjonallaboratoriene for datering.

1. Bakgrunn

Styret vedtok i S-sak 9/03 at NTNU Vitenskapsmuseet skal organiseres i 5 seksjoner:

- Seksjon for arkeologi og kulturhistorie
- Seksjon for arkeometri
- Seksjon for naturhistorie
- Seksjon for formidling
- Administrativ seksjon

I notat av 25.9.2013. ber Vitenskapsmuseet om følgende endringer:

- Seksjon for arkeologi og kulturhistorie endres til Institutt for arkeologi og kulturhistorie
- Seksjon for naturhistorie endres til Institutt for naturhistorie
- Seksjon for arkeometri endres til Nasjonallaboratoriene for datering
- Administrativ seksjon fjernes fra organisasjonskartet

Seksjonene for naturhistorie og kulturhistorie og arkeologi har hver for seg ca. 40 ansatte og er større enn de minste instituttene ved NTNU. De har styringsordninger som er identiske med instituttene og åremålstilsatte ledere med krav om vitenskapelige kompetanse. I begrunnelsen legges det vekt på at seksjonene for arkeologi og kulturhistorie og naturhistorie driver instituttliggende og at seksjonsbegrepet ellers er mest brukt om administrative enheter. Instituttbetegnelsen vil derfor bety en harmonisering med termene som brukes ved NTNU.

Seksjon for arkeometri (SA) består av de to enhetene dendrokronologisk laboratorium og laboratoriet for ¹⁴C-dateringer. Laboratoriet for ¹⁴C-dateringer ble inntil sammenslåingen med dendrokronologi omtalt som Nasjonallaboratoriet for ¹⁴C-dateringer. SA har 9 tilsatte, herav

tre i vitenskapelig stilling inklusive en rekrutteringsstilling. SA har tilsatt leder på åremål med de krav som stilles for tilsetting av instituttleder ved NTNU. Seksjonen rapporterer til museumsdirektøren og har et råd som prioriterer dateringsoppdrag i nasjonal sammenheng, men uten mandat til å gå inn i styringen av enheten. Seksjon for arkeometri er det eneste kompetansemiljøet i landet. Seksjonsbetegnelsen har verken «satt seg internt» eller hos eksterne kundene. Endring av navnet vil ikke innvirke på styring og ledelse av enheten.

Administrativ seksjon er i realiteten det administrative apparatet rundt museumsledelsen. Ifølge styringsreglementet har museumsdirektøren fullmakt til å organisere det administrative støtteapparatet iht. bestemmelsene om medvirkning i Hovedavtalen inkl. NTNUs tilpasningsavtale. Forslaget fra Vitenskapsmuseet er godt forankret etter en omfattende intern prosess der ledermøtet, seksjonene og arbeidstakerorganisasjonene gjennom LOSAM har deltatt. Denne endringen skal derfor ikke behandles i styret.

2. Vurdering og konklusjoner

Problemstillingene knyttet de øvrige forslagene er ulike og må behandles hver for seg.

2.1 Fra seksjoner til institutter

Uhl. opererer med begrepene «avdeling» og «grunnenhet» og gir ikke nærmere anvisninger hvilke oppgaver som skal ligge til grunnenheter og om disse skal benevnes som institutt eller seksjon. Dette er et internt anliggende.

Vitenskapsmuseet er en enhet på nivå 2, dvs. på linje med fakultetene organisatorisk. Både fakultet og museum driver forskning. Fakultetene har ansvar undervisningsprogram og eksamensrett, mens Vitenskapsmuseet i loven er gitt et særlig nasjonalt ansvar «for å bygge opp, drive og vedlikeholde museer med vitenskapelige samlinger og publikumsutstillinger». Forslaget innebærer ikke endring i antall grunnenheter og heller ikke i ledelses- og styringsform.

Det er argumenter både for og mot forslaget:

- Inntil 2003 het enhetene ved Vitenskapsmuseet «institutt». «Institutt» er den vanlige betegnelsen på faglige enheter på nivå 3. På den annen side opererer de øvrige universitetsmuseene med «seksjoner»
- I og med at Vitenskapsmuseet ikke har eksamensrett, kan det være ønskelig å forbeholde «institutt»-betegnelsen til fakultetene.
- Vitenskapsmuseets ansatte har forskningsplikt og –rett på linje instituttene ansatte, de veileder ph.d.-studenter, er engasjert i tverrfaglig forskning og ivaretar andre kjerneoppgaver gjennom forvaltning av samlinger og allmennrettet og brukerrettet formidling.
- Internasjonalt er det vanskelig å forklare hva en «Section» er, mens «Department» er i de fleste sammenhenger selvforklarende
- Det kan reises spørsmål om tidspunktet er det rette i lys av motsetningene som oppstod da deler av personalet ved Vitenskapsmuseet, eksamensretten og ansvar for program ble overført fakultetene. Først i den senere tid er det etablert et tillitsfullt og konstruktivt samarbeid.
- En endring i betegnelse og navn lignet på navnet ved et HF-institutt og kunne derfor skape misforståelser. Problemet er blitt mindre etter at instituttet ved HF-fakultetet heter «Institutt for historiske studier»

Generelt mener rektor det er positivt at Vitenskapsmuseet arbeider for å harmonisere sine betegnelser og sin organisatoriske struktur med NTNUs øvrige virksomheten. Det synes å være en underliggende begrunnelse i Vitenskapsmuseets ønske om å få anerkjennelse for den tunge faglighet seksjonene representerer. Rektor mener samtidig at det er viktig at betegnelsene harmoniserer med de øvrige universitetsmuseene og at en forbeholder fakultetsbetegnelsen til enheter med eksamensrett. Det er ingen motforestillinger mot at museets enheter bruker betegnelsen «department» i internasjonale sammenhenger.

2.2 Fra seksjon for arkeometri til Nasjonallaboratoriene for datering

Rektor ser at «seksjon» er innadrettet for en enhet som også utfører betalte oppdrag for eksterne kunder og at «Nasjonallaboratoriene for datering» vil trolig ha en positiv effekt på oppdragssiden.

Vitenskapsmuseet mener seksjonen representerer det eneste kompetansemiljøet i Norge, og at det derfor er grunnlag for å bruke betegnelsen «Nasjonal...». Kunnskapsdepartementet er opptatt av at det ikke fastsettes navn som gir inntrykk av nasjonale funksjoner der det finnes andre "konkurrenter" eller navn som utad kan gi inntrykk av at det er tale om selvstendige enheter. Å bruke betegnelsen "Nasjonallaboratoriene for datering" kan gi inntrykk av at dette er en nasjonalfunksjon som er lagt til NTNU fra myndighetenes side. Spørsmålet om betegnelsen må derfor avgjøres av departementet.

Som ledd i forberedelsen har vi innhentet uttalelser fra de øvrige universitetsmuseene. Vi har mottatt svar fra fire av fem. Med noen nyanser er det ikke innvendinger til at NTNU velger betegnelsen «Nasjonallaboratoriene for datering». Saken ble også oversendt UHRs Museumsutvalg. Under Eventuelt i møte 20.3. d.å. har utvalget drøftet saken og mener betegnelsen bør være «Nasjonallaboratoriet for holocene dateringer», dvs. datering av materiale fra slutten av siste istid og frem til i dag.

Det er positivt at Museumsutvalget støtter å innføre «Nasjonallaboratoriet...». Vitenskapsmuseets ledelse har imidlertid innvendinger til den siste delen av forslaget fordi betegnelsen ikke dekker realitetene. Rektor mener at Museumsutvalgets forslag ikke er selvforklarende og dermed lite selgende og dessuten avgrenser for sterkt tidsperioden laboratoriet dekker. Rektor anbefaler derfor Vitenskapsmuseets opprinnelige forslag.

For ordens skyld vedlegges innspillene fra VM av 19.3. 2013 og 25.9. 2013.

Vedlegg:

[Notat av 25.09. 2013 fra NTNU Vitenskapsmuseet \(VM\)](#)

[Notat av 19.03. 2013 fra VM](#)